

Spectacolul regizat de Kovács Ádám are un cusur: e mult prea corect pentru a fi bun. Accentele sînt ușoare, ciocnirile nu au patima dezbaterei, e o șarjă de florete știrbe. Kovács Ádám a pus întreaga sarcină a dezbaterei în circa protagonistului, Ács Alajos, care s-a apropiat de rol cu efort, dar îl rezolvă, dînd personajului expresivitate și tonuri de contrast, rafinat elaborate. Nyiredi Piroška descrie cu eleganță și sobrietate traectoria parcursă de soția președintelui, iar Vándor András, în rolul înaltului funcționar, încearcă cu succes un portret

al activistului de vechi formație, care înțelege dialectica schimbărilor necesare. Kisfalussy Bálint (primarul) e aproape la fel de exact și parcimonios în mijloace ca cei de mai sus: Benczédi Sándor (agronomul) și Bokor Ildikó (soția primarului, un fel de doamnă Bovary din comună), aduc contribuții diferite calitativ, dar egale, prin conștiinciozitate. În ciuda caracterului său mediocru, spectacolul sătmărean e binevenit în circuitul nostru teatral, și ca un nou contact cu dramaturgia din țara vecină.

Teodor Sugar

TURNEE ÎN CAPITALĂ

TEATRUL TINERETULUI DIN PIATRA NEAMȚ

La începutul lunii aprilie, Teatrul Tineretului din Piatra Neamț a prezentat în București trei spectacole: *Cuibul* de Tudor Popescu, *Program special L.B.* de Stephen Poliakoff și *O noapte furtunoasă* de I. L. Caragiale. Reprezentațiile au cucerit publicul, sălile dovedindu-se, ca totdeauna la turneul acestui colectiv, neîncăpătoare. Afișul, divers, ne-a permis o confruntare a valorilor, o elocvență trecere în revistă a progreselor, dar și a rămănelor în urmă, înregistrate de Teatrul Tineretului, în ultima vreme.

Semnate de trei regizori tineri și înzestrați, montările au mărturisit prospețimea și entuziasmul caracteristice trupei, dar dincolo de calități, de ideile originale și numeroase, au relevat supărătoare neajunsuri în concepție, erori de gust și de cultură.

Ținută, măsură, precizia detaliului și a nuanței, disting montarea lui Alexandru Tocilescu, *Program special L.B.* Dar piesa lui Stephen Poliakoff e firavă, și înclină curba valorilor repertoriale spre o literatură minoră. Servită mult peste cît valorează, de talentul și fantezia lui Alexandru Tocilescu, partitura, firește, nu a slujit decît în infimă măsură echipei de la Piatra Neamț, neizbutind să-i pună la încercare mijloacele, sau să-i confirme aspirațiile stilistice. Dacă experimentatul actor Cornel Nicoară a putut da substanță și relief rolului principal, oferindu-ne un bun exemplu de autodepășire, ceilalți interpreți și, mai ales, proaspeții absolvenți ai I.A.T.C., nu au avut sarcini artistice stimulative, care să le prilejuiască un debut semnificativ.



**Paul Chiribuță și Valentin Uritescu
în spectacolul „O noapte furtunoasă”**

Clasica *O noapte furtunoasă*, în regia tînărului Alexandru Dabija, a marcat dezechilibrul cel mai vădit, între propunerile scenice și forța de comunicare a actorilor. Lipsită de o idee artistică fundamentală și clară, aptă să mobilizeze resursele comice ale interpreților, montarea s-a desfășurat în dezordine, cu excese de „vizualizare” lipsite de logică, de rigoare și de discernămint, cu inovații ce au căzut mereu alături, de miezul viu al satirei caragialeene. S-au risipit semnificațiile unei tipologiei specifice, s-au dilatat comic, dar gratuit, aspecte neesențiale. Scrierile de originalitate și de fantezie ale acestui regizor, realmente talentat, dar neglijent în finalizarea propriei sale

viziuni, nu au putut înlătura impresia generală de insatisfacție, generată de o zadarnică demonstrație de acrobație, de suita exercițiilor de improvizatie, în care s-au risipit energiile și resursele unor buni actori: Valentin Uritescu, Constantin Gheneșcu, Paul Chiribută, Corneliu Dan Borgia, Dragoș Pîslaru, Carmen Petrescu, Virginia Rogin.

Montarea *Cuibului*, în ciuda viziunii de asemenea discutabile, propuse de Valeriu Paraschiv, valorifică mai bine ambițiile actorilor. Reprezentația are o violentă teatralitate, un fabulos grotesc, acțiunea este strămutată într-un univers zoomorf, cu intenția, nereușită, de a spori eficiența satirei, îndreptată împotriva unei știute faune birocratice; dar semnificațiile se umbresc prin jocul naiv al măștilor animaliere, deși întreprerii se întrec pe ei înșiși, ca să acuze colorat, viguros, cu o poftă molipsitoare de joc, chipul odios al „lighioanelor” acuiute în „cuibul” călduț al imposturii și frazeologiei. Cristian Eugen Motriuc a excelat în caricatură, și, alături de el, toți ceilalți — Eugenia Balaure, Gheorghe Dănilă, Mircea Bibac, Constantin Gheneșcu, Ion Muscă, Maria Marina — s-au amuzat, amuzându-ne, doar atît, în fața nocivității exemplarelor din acest „zoo” copilăresc.

Turneul ne-a arătat limpede că, în momentul de față, Teatrul Tineretului e lipsit de o direcție artistică unitară, că n-are un ax programatic, care să-i direcționeze aspirațiile și încercările, convertindu-le în succese. Terenul oferit cu generozitate tinerilor regizori, care-și încearcă aici, mai mult sau mai puțin experimental, tehnicile și procedeele, ar trebui folosit și în beneficiul trupei de actori, vândit afectată de cantonarea în simple exerciții. Se resimte absența unui stat-major de concepție, care să totalizeze diversitatea propunerilor scenice, — ce par, azi, că se alătură, întâmplător și cam haotic — într-o direcție bine precizată. Diferitele metode de lucru, aplicate de regizorii-oaspeți, ca și de regizorii permanenți ai teatrului, se cer coroborate și subsumate unui program repertorial, destinat publicului specific, al acestui teatru „de tineret”, ca și necesităților de exprimare ale colectivului. Se va putea atunci depăși starea de incertitudine actuală și ieși din echilibrul precar pe care l-am constatat (rodul aglomerării unor intenții regizorale, insuficient finalizate, pentru a se atinge, din nou, nivelul de cultură teatrală, datorită căruia s-au realizat, aici, atîtea succese trainice, bine cunoscute în istoria teatrului contemporan.

Valeria Ducea

SPECTACOLE DE POEZIE

TEATRUL NAȚIONAL DIN BUCUREȘTI

INSCRIȚIE PE PIATRA DE HOTAR

Cu prilejul aniversării a 2050 de ani de la crearea primului stat dac centralizat și independent, la sala Atelier a Teatrului Național a avut loc spectacolul de poezie *Inscripție pe piatra de hotar* — un memento al nașterii și continuității poporului român pe vechile vetre ale

strămoșilor daci, de care, în decursul zbuciumatei sale istorii, el și-a legat ființa națională, crescîndu-le și consolidîndu-le. Actorii — Eva Pătrășcanu, Adela Mărculescu, Tamara Crețulescu, Eugenia Maci, Emil Liptac, Mircea Albușescu, George Motoi, Traian Stănescu, Mihai Mălaimare, Radu Gheorghe și Adrian Pinteă — au dat expresie artistică mărturiilor istorice din vibrantele scrieri ale lui Vasile Părvan și Nicolae Iorga, precum și unor patetice poeme semnate de poeții noștri clasici și contemporani, unite, în varietatea lor stilistică, prin elogiul

luptei și muncii poporului nostru.

Spectacolul a fost regizat de Sanda Manu, în cadrelor spirituale ale unei evocări sobre, în care cuvîntul e liniștit de reflecție, așa cum trebuie să fie rostit de oameni pătrunși de însemnătatea procesului istoric, de două ori milenar, al devenirii unui popor către culmile de glorie ale comunismului. Constantin Russu, fidel regiei, a imaginat spațiul de joc astfel, încît actorii-recitatori sînt, totodată, și singuri și cu ceilalți, într-un colocviu în care gîndul învăluie și cuvîntul unește.

C. R. M.